

“Boshqaruv xisobi”fanidan oraliq nazorat savollari.

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
2. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.
3. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
4. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
5. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish konsepsiyasi.
6. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
7. Boshqaruv hisobining boshqaruvchilarni iqtisodiy axborotlar bilan ta'minlashdagi vazifasi.
8. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.
9. Zahiralarini saqlash davri va aylanishi hisobga olish.
10. Texnologik jarayonga qarab ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish.
11. Byudjetlashtirish-boshqarishning asosiy vazifasidir.
12. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
13. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
14. Xarajatlarning turli xil belgilarga ko'ra turkumlanishi.
15. Normativ usulning tamoyillari va ularning turkumlanishi.
16. Zahiralarini saqlash davri va aylanishi hisobga olish.
17. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
18. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
19. Ishlab chiqarish xarajatlari hisobining vazifalari.
20. Bahoga tegishli bo'lgan qarorlar qabul qilish.
21. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
22. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
23. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi
24. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.
25. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
26. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
27. Strategik rejalashtirish. Joriy va moliyaviy byudjetlar
28. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.
29. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.
30. Mahsulotlar tannarxini qal'qulyasiya qilishning buyurtmali usuli.
31. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.

32. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
33. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
34. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi.
35. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
36. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
37. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.
38. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.
39. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
40. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.
41. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
42. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
43. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
44. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
45. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
46. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.
47. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
48. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
49. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
50. Normativ usulning tamoyillari va ularning turqumlanishi.
51. Boshqaruv hisobida tahlilning maqsadi. Tahlilda qo'llaniladigan qo'rsatqichlar.
52. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.
53. Moliyaviy holatni baholovchi qo'rsatqichlar. Debitorliq qarzlarning qaytishini hisobga olish.
54. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
55. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.
56. Mahsulotlar tannarxini qal'qulyasiya qilishning buyurtmali usuli.
57. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.
58. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
59. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
60. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“BOSHQARUV XISOBI”FANI BO’YICHA YOZMA ISH VARIANTLARI

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №1

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
2. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda» o'zaro bog'liqligi tahlili.
«Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 200 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 400000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №2

1. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashkil qilish muammolari.
«Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 200 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 400000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №3

1. Boshqaruv hisobi bilan moliyaviy hisob ortasidagi bog'liqlik va farqlar.
2. Xarajatlarni hisobga iqtisodiy mohiyatiga ko'ra turkumlanishi.
«Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 100 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 400000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №4

1. Boshqaruv hisobining boshqaruvchilarni iqtisodiy axborotlar bilan ta'minlashdagi vazifasi.
2. Mahsulot tannarhining FIFO, LIFO va AVECO usullari.
Inventarizasiya ma'lumotlariga ko'ra ombordagi davr oxiriga qoldiq 100 birligni tashqil qiladi. Qorxonada davriy xisob usulini qo'llaydi. FIFO va AVECO usullarida davr oxiriga zaxiralar qoldig'i va ishlab chiqarishga sarflangan zaxiralar qiymatini aniqlang.

Ma'lumotlar: Davr boshiga qoldiq 700 birlig 7000000 sum

01.01.2010 sotib olindi 100 birl. 1100 sumdan

04.05.2010. sotib olindi 300 birl. 1050 sumdan

05.06.2010. sotib olindi 500 birl. 1200 sumdan

Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variante №5

1. Boshqaruv hisobida mehnat xarajatlarini hisobga olish.
2. Ustama xarajat va ularning strukturasi. «Omad» qorxonasi uzining moliyaviy xisobotida quyidagi ma'lumotlarni ifoda etgan:
 1. Sotish xajmi – 200 000 sum
 2. Ishlab chiqarish xarajatlari – 80 000 sum, shundan; doimiy xarajatlari - 40 %.
 3. Sotish va boshqarish xarajatlari – 100 000 sum; SHundan; o'zgaruvchan xarajatlari - 60 %Talab qilinadi: Marjinal foydani toping.
Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variante №6

1. Segmentar hisobot va uning mohiyati.
2. Ustama xarajat va ularni mahsulot tannarxiga taqsimlash.
«Omad» kompaniyasi 2010 yilning aprely oyida sarflangan xom ashyo buyicha quyidagi jarayonlar sodir bo'lgan.

	1 aprelga qoldiq	40 ta birlik	1 birlik 10 sumdan
04.04.2010	Sotib olindi	140 ta birlik	11 sumdan
10.04.2010	Sarflandi	90 ta birlik	
12.04.2010	Sotib olindi	60 ta birlik	12 sumdan
13.04.2010	Sarflandi	100 ta birlik	
16.04.2010	Sotib olindi	200 ta birlik	10 sumdan
21.04.2010	Sarflandi	21 ta birlik	
23.04.2010	Sarflandi	80 ta birlik	
26.04.2010	Sotib olindi	50 ta birlik	12 sumdan
29.04.2010	Sarflandi	60 ta birlik	

Aprely oyida sarflangan materiallar qiymatini aniqlang va oy oxirida materiallar qoldig'i baxosini FIFO va AVEQO usullarida xisoblang. (uzluqsiz va davriy xisob usullarida)
Tuzuvchi I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№7

- 1.Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
 - 2.Xarajatlarning turli xil belgilarga qo’ra turkumlanishi.
- “Omad” qompaniyasi 2010 yilning aprely oyida sarflangan xom ashyo buyicha quyidagi jarayonlar sodir bulgan.

	1 aprelga qoldiq	40 ta birlik	1 birlik 10 sumdan
04.04.2010	Sotib olindi	140 ta birlik	11 sumdan
10.04.2010	Sarflandi	90 ta birlik	
12.04.2010	Sotib olindi	60 ta birlik	12 sumdan
13.04.2010	Sarflandi	100 ta birlik	
16.04.2010	Sotib olindi	200 ta birlik	10 sumdan
21.04.2010	Sarflandi	21 ta birlik	
23.04.2010	Sarflandi	80 ta birlik	
26.04.2010	Sotib olindi	50 ta birlik	12 sumdan
29.04.2010	Sarflandi	60 ta birlik	

Aprel oyida sarflangan materiallar qiymatini aniqlang va oy oxirida materiallar qoldig’i baxosini LIFO usullarida xisoblang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№8

- 1.Buyurtmali usulning mohiyati..
- 2.TMZlarni saqlash va sotishni hisobga olish. (Misol)
«Omad» qorxonasi uzining moliyaviy xisobotida quyidagi ma’lumotlarni ifoda etgan:
 - 1.Sotish xajmi – 200 000 sum
 - 2.Ishlab chiqarish xarajatlari – 80 000 sum,
shundan; doimiy xarajatlar - 40 %.
 - 3.Sotish va boshqarish xarajatlari– 100 000 sum;
SHundan; o’zgaruvchan xarajatlar - 60 %Talab qilinadi: Marjinal foydani toping.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№9

- 1.Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetiq hisobi.
 2. Ishlab chiqarishni taminoti bilan bog’liq xarajatlari hisobi.
- Inventarizasiya ma’lumotlariga qura ombordagi davr oxiriga qoldiq 100 birlikni tashqil qiladi. Qorxona davriy xisob usulini qo’llaydi. FIFO va AVEQO usullarida davr oxiriga zaxiralar qoldig’i va ishlab chiqarishga sarflangan zaxiralar qiymatini aniqlang.

Ma’lumotlar:Davr boshiga qoldiq 700 birlik 7000000 sum

01.01.2010 sotib olindi 100 birl.1100 sumdan

04.05.2010. sotib olindi 300 birl.1050 sumdan

05.06.2010. sotib olindi 500 birl.1200 sumdan.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№10

- 1.Ishlab chiqarish xarajatlari hisobining vazifalari.
 - 2.Buyurtmali usulda maxsulot tannarxini aniqlash.
- «Omad» qorxonasi 200 000 birlik maxsulot ishlab chiqarishni rejalashtirgan. Buning uchun quyidagi ma'lumotlar mavjud:

Doimiy xarajatlar – 400 000 sum

O'zgaruvchan xarajatlar – 1 birlik maxsulotni sotish baxosining 60 % ini tashqil qiladi.

Qo'zlangan foyda 100 000 sum.

Talab qilinadi:

1birliq maxsulotning sotish baxosini aniqlang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№11

- 1.Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
2. Zararsizliq nuqtasi va marjinal daromad. Inventarizasiya ma'lumotlariga qura ombordagi davr oxiriga qoldiq 100 birliqni tashqil qiladi. Qorxonada davriy xisob usulini qo'llaydi. FIFO va AVEQO usullarida davr oxiriga zaxiralar qoldig'i va ishlab chiqarishga sarflangan zaxiralar qiymatini aniqlang.

Ma'lumotlar:Davr boshiga qoldiq700 birlik 7000000 sum

01.01.2010 sotib olindi 100 birl.1100 sumdan

04.05.2010. sotib olindi 300 birl.1050 sumdan

05.06.2010. sotib olindi 500 birl.1200 sumdan.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№13

- 1.Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi
- 2.O'zbekistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.

«Istiqlol» firmasi bo'yicha hisobot davri oxiriga quyidagi ma'lumotlar berilgan:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum

2. Sotilgan mahsulot tannarxi 600000sum

3. Tijorat xarajatlar 100000sum

4. Ma'muriy xarajatlar 200000sum

. Sof foyda-?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №12

1. Jarayonli usulda mahsulot tannarxi hisobi, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashkil qilish muammolari. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 600 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 700000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №14

1. O'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha kal'kulyasiya qilish (Direqt qosting)
2. Zararsizliq nuqtasi va marjinal daromad. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 500 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 85 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №15

1. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.

2. Mahsulotlar tannarxini qal'qulyasiya qilishning buyurtmali usuli.

«Istiqlol» firmasi bo'yicha hisobot davri oxiriga quyidagi ma'lumotlar berilgan:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	2000000sum
2. Sotilgan mahsulot tannarxi	800000sum
3. Tijorat xarajatlar	150000sum
4. Ma'muriy xarajatlar	220000sum
- Sof foyda-?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____ kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №16

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.

2. Xarajatlarni to'la taqsimlash bilan tannarx qal'qulyasiyasi.

«Istiqlol» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.
2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum
3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

Vazifa: «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti tuzing:

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №17

1. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.

2. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi.

«Istiqolol» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum

3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

Vazifa: «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti tuzing:

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №18

1. Mahsulot ishlab chiqarishga xizmat ko'rsatish xarajatlari.

2. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 500 000 sum miqdorda foyda olmoqchi.

Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 85 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant №19

1. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.

2. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.

«Istiqolol» firmasining keyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum

3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

«Standart qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijani aniqlang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№20

1.Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.

2.Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.

«Istiqloq» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum,B) tijorat100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami:480000sum

3. Doimiy xarajatlar:A) ishlab chiqarish-240000 sum,B) tijorat 120000sum,V) ma'muriy 60000sum,Jami: 420000sum. «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoblang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№21

1.Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.

2. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.

«Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 500 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 85 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

. Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№23

1.Materiallarning ombordagi va ishlab chiqarishdagi hisobi.

2.Davr xarajatlari hisobi. «Nigora» firmasi agar oy davomida 5000 dona mahsulot ishlab chiqarib 4800 donasini sotsa, «Standart qosting» ya'ni xarajatlarni to'liq taqsimlash usulid, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot qanday tuziladi?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№24

1.Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.

2.Boshqaruv qarorlarini qabul qilishda harajatlarni turkumlanishi.

«Nigora» firmasi agar oy davomida 5000 dona mahsulot ishlab chiqarib 4800 donasini sotsa, «Standart qosting» ya'ni xarajatlarni to'liq taqsimlash usulid, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot qanday tuziladi?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№26

1. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
 2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
- «Nigora» firmasi agar oy davomida 5000 dona mahsulot ishlab chiqarib 4800 donasini sotsa, «Standart qosting» ya'ni xarajatlarni to'liq taqsimlash usulid, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot qanday tuziladi?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№27

1. Ustama xarajatlarni taqsimlash usullari
 2. Normativ usulning tamoyillari va ularning turqumlanishi.
- «Istiqlol» firmasining keyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.
 2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum
 3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum
- «Standart qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijani aniqlang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№28

1. Bevosita ishlab chiqarish xarajatlari hisobi.
2. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 500 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№29

1. Ishlab chiqarishga bilvosita (egri) o'tqaziladigan xarajatlar hisobi.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 700 000 sum miqdorda foyda olmoqchi. Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
_____kafedra mudiri
SH.Xodjimuxamedova

Variant№30

1.Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.

2.Mahsulotlar tannarxini qalʼqulyasiya qilishning buyurtmali usuli.

«Istiqol» firmasining keyingi oy boʻyicha maʼlumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. Oʻzgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum,B) tijorat100000 sum, V) maʼmuriy 20000 sum Jami:480000sum

3. Doimiy xarajatlar:A) ishlab chiqarish-240000 sum,B) tijorat 120000sum,V) maʼmuriy 60000sum,Jami: 420000sum

«Standart qosting» usuli boʻyicha moliyaviy natijani aniqlang.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

“Tasdiqlayman”
Kafedra mudiri
_____ **SH.Xodjimuxamedova**

“Boshqaruv xisobi”fanidan yaquniy nazorat savollari.

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
2. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.
3. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
4. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
5. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish konsepsiyasi.
6. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
7. Boshqaruv hisobining boshqaruvchilarni iqtisodiy axborotlar bilan ta'minlashdagi vazifasi.
8. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.
9. Zahiralarini saqlash davri va aylanishi hisobga olish.
10. Texnologik jarayonga qarab ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish.
11. Byudjetlashtirish-boshqarishning asosiy vazifasidir.
12. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
13. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
14. Xarajatlarning turli xil belgilarga ko'ra turkumlanishi.
15. Normativ usulning tamoyillari va ularning turkumlanishi.
16. Zahiralarini saqlash davri va aylanishi hisobga olish.
17. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
18. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
19. Ishlab chiqarish xarajatlari hisobining vazifalari.
20. Bahoga tegishli bo'lgan qarorlar qabul qilish.
21. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
22. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
23. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi
24. O'zbekistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.
25. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
26. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
27. Strategik rejalashtirish. Joriy va moliyaviy byudjetlar
28. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.
29. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.
30. Mahsulotlar tannarxini qalbqulyasiya qilishning buyurtmali usuli.

31. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
32. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
33. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
34. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi.
35. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
36. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
37. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.
38. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.
39. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
40. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.
41. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
42. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
43. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
44. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
45. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
46. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.
47. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
48. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
49. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
50. Normativ usulning tamoyillari va ularning turqumlanishi.
51. Boshqaruv hisobida tahlilning maqsadi. Tahlilda qo'llaniladigan qo'rsatqichlar.
52. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.
53. Moliyaviy holatni baholovchi qo'rsatqichlar. Debitorliq qarzlarning qaytishini hisobga olish.
54. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
55. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.
56. Mahsulotlar tannarxini qal'qulyasiya qilishning buyurtmali usuli.
57. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.
58. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
59. Mahsulot sotishda marketing faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.
60. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.

Tuzuvchi

I.Yuldasheva

**“BOSHQARUV XISOBI”
fani bo’yicha**

YOZMA ISH VARIANTLARI

“Tasdiqlayman”

kafedra mudiri

_____ **SH.Xodjimuxamedova**

Variant №1

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
 2. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.
 3. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 200 000 sum miqdorda foyda olmoqchi.
- Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 400000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Variant №2

1. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
3. “Omad”korxonasi buyicha davr boshiga quyidagi ma'lumotlar mavjud.

Schet №	Zaxiralar nomi	Davr boshiga	Davr oxiriga
1000	Materiallar (tugri xarajatlar)	55000	65000
2010	Tugallanmagan ishlab chiqarish	96000	80000
2810	Tayyor maxsulot	50000	85000

Davr davomida quyidagi xarajatlar amalga oshirilgan:

1. Materiallar qelib tushdi – 400000 sum
2. Tugri mexnat xarajatlari – 220000 sum
3. Umumishlabchiqarish xarajatlari – 330000 sum.

Talab qilinadi:

1. Ishlab chiqarilgan maxsulot tannarxini aniqlang.
2. Sotilgan maxsulot tannarxini aniqlang.

Variant №3

1. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
 2. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
 3. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 100 000 sum miqdorda foyda olmoqchi.
- Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 400000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 75 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Variant №4

1. Boshqaruv hisobining boshqaruvchilarni iqtisodiy axborotlar bilan ta'minlashdagi vazifasi.

2. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.

3. Inventarizatsiya ma'lumotlariga qura ombordagi davr oxiriga qoldiq 100 birlikni tashqil qiladi. Qorxonada davriy xisob usulini qo'llaydi. FIFO va AVEQO usullarida davr oxiriga zaxiralar qoldig'i va ishlab chiqarishga sarflangan zaxiralar qiymatini aniqlang.

Ma'lumotlar: Davr boshiga qoldiq 700 birlik 7000000 sum

01.01.2010 sotib olindi 100 birl. 1100 sumdan

04.05.2010. sotib olindi 300 birl. 1050 sumdan

05.06.2010. sotib olindi 500 birl. 1200 sumdan

Variant №5

1. Zahiralarni saqlash davri va aylanishi hisobga olish.

2. Texnologiy jarayonga qarab ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish.

3. «Omad» qorxonasi uzining moliyaviy xisobotida quyidagi ma'lumotlarni ifoda etgan:

1. Sotish xajmi – 200 000 sum

2. Ishlab chiqarish xarajatlari – 80 000 sum,
shundan; doimiy xarajatlar - 40 %.

3. Sotish va boshqarish xarajatlari – 100 000 sum;

SHundan; o'zgaruvchan xarajatlar - 60 %

Talab qilinadi: Marjinal foydani toping.

Variant №6

1. Byudjetlashtirish-boshqarishning asosiy vazifasidir.

2. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.

3. «Omad» qompaniyasi 2010 yilning aprel' oyida sarflangan xom ashyo buyicha quyidagi jarayonlar sodir bulgan.

	1 aprelga qoldiq	40 ta birlik	1 birlik 10 sumdan
04.04.2010	Sotib olindi	140 ta birlik	11 sumdan
10.04.2010	Sarflandi	90 ta birlik	
12.04.2010	Sotib olindi	60 ta birlik	12 sumdan
13.04.2010	Sarflandi	100 ta birlik	
16.04.2010	Sotib olindi	200 ta birlik	10 sumdan
21.04.2010	Sarflandi	21 ta birlik	
23.04.2010	Sarflandi	80 ta birlik	
26.04.2010	Sotib olindi	50 ta birlik	12 sumdan
29.04.2010	Sarflandi	60 ta birlik	

Aprel' oyida sarflangan materiallar qiymatini aniqlang va oy oxirida materiallar qoldig'i baxosini FIFO va AVEQO usullarida xisoblang. (uzluqsiz va davriy xisob usullarida)

Variant №7

1. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.

2. Xarajatlarning turli xil belgilarga qo'ra turqumlanishi.

3. «Omad» qompaniyasi 2010 yilning aprel' oyida sarflangan xom ashyo buyicha quyidagi jarayonlar sodir bulgan.

	1 aprelga qoldiq	40 ta birlik	1 birlik 10 sumdan
04.04.2010	Sotib olindi	140 ta birlik	11 sumdan
10.04.2010	Sarflandi	90 ta birlik	
12.04.2010	Sotib olindi	60 ta birlik	12 sumdan
13.04.2010	Sarflandi	100 ta birlik	
16.04.2010	Sotib olindi	200 ta birlik	10 sumdan
21.04.2010	Sarflandi	21 ta birlik	

23.04.2010	Sarflandi	80 ta birlik	
26.04.2010	Sotib olindi	50 ta birlik	12 sumdan
29.04.2010	Sarflandi	60 ta birlik	

Aprel oyida sarflangan materiallar qiymatini aniqlang va oy oxirida materiallar qoldig'i baxosini LIFO usullarida xisoblang.

Variant№8

3. Normativ usulning tamoyillari va ularning turqumlanishi.
- Zahiralarni saqlash davri va aylanishi hisob olish.
- «Omad» qorxonasi uzining moliyaviy xisobotida quyidagi ma'lumotlarni ifoda etgan:
 - Sotish hajmi – 200 000 sum
 - Ishlab chiqarish xarajatlari – 80 000 sum, shundan; doimiy xarajatlar - 40 %.
 - Sotish va boshqarish xarajatlari – 100 000 sum; SHundan; o'zgaruvchan xarajatlar - 60 %
 Talab qilinadi: Marjinal foydani toping.

Variant№9

- Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
- Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.
- Inventarizasiya ma'lumotlariga qura ombordagi davr oxiriga qoldiq 100 birlikni tashqil qiladi. Qorxonada davriy xisob usulini qo'llaydi. FIFO va AVEQO usullarida davr oxiriga zaxiralar qoldig'i va ishlab chiqarishga sarflangan zaxiralar qiymatini aniqlang.
 Ma'lumotlar: Davr boshiga qoldiq 700 birlik 7000000 sum
 01.01.2010 sotib olindi 100 birl. 1100 sumdan
 04.05.2010. sotib olindi 300 birl. 1050 sumdan
 05.06.2010. sotib olindi 500 birl. 1200 sumdan.

Variant№10

- Ishlab chiqarish xarajatlari hisobining vazifalari.
- Bahoga tegishli bo'lgan qarorlar qabul qilish.
- «Omad» qorxonasi 200 000 birlik maxsulot ishlab chiqarishni rejalashtirgan. Buning uchun quyidagi ma'lumotlar mavjud:
 - Doimiy xarajatlar – 400 000 sum
 - O'zgaruvchan xarajatlar – 1 birlik maxsulotni sotish baxosining 60 % ini tashqil qiladi.
 - Qo'zlangan foyda 100 000 sum.
 Talab qilinadi:
 1 birlik maxsulotning sotish baxosini aniqlang.

Variant№11

- Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.
- Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
- Buyurtma usulida qurilayotgan ob'ekt bo'yicha oraliq foydani aniqlash.
 Buyurtma bo'yicha firmaning oraliq foydasini aniqlash uchun quyidagi ma'lumotlar berilgan:
 - Qurilayotgan ob'ektning shartnoma (smeta) qiymati 30000000 so'm. Qurilish qelgusi yil ham davom etadi;

2. Qurilish bo'yicha joriy yilning 1 oqtyabrigacha (hisobot davrinng boshiga) taxminan aniqlangan foyda summasi 2100000 so'm;
 3. Joriy yilning 1 oqtyabrigacha shartnoma bo'yicha qilingan umumiy xarajatlar 12000000 so'm.
 4. Bundan buyon qurilish uchun qilinidigan xarajatlar taxminan 11000000 so'mni tashqil etadi.
- Vazifa:
1. SHartnoma bo'yicha olinadigan taxminiy umumiy foyda summasi aniqlansin.
 2. 1 oqtyabrgacha olingan (qumulyativ) foyda aniqlansin.
 3. 4-choraq (qvartal) uchun tugallanmagan shartnoma bo'yicha foyda summasi aniqlansin.

Variant№13

1. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi
2. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.
3. «Istiqlol» firmasi bo'yicha hisobot davri oxiriga quyidagi ma'lumotlar berilgan:
 1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum
 2. Sotilgan mahsulot tannarxi 600000sum
 3. Tijorat xarajatlar 100000sum
 4. Ma'muriy xarajatlar 200000sum

Vazifa:

Quyidagi shaqlda moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot tuzilsin

Qo'rsatqichlar	Daroma d	Xarajat
1. Sotishdan tushgan tushum		
2. Sotilgan mahsulot tannarxi		
3. Tijorat xarajatlari		
4. Ma'muriy xarajatlar		
5. Sof foyda		

Eslatma: Marjinal daromad—bu mahsulot sotish xajmi bilan o'zgaruvchan xarajatlar farqi.

Variant№12

1. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetiq hisobi.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
3. «Nur» qompaniyasi qurilish uchun mahsulot ishlab chiqardi va xar bir dona mahsulot uchun qilinadigan xarajatlar quyidagicha:
 1. Bir dona mahsulot sotish narxi 10000so'm.
 2. Sarflanadigan asosiy materiallar 3000 so'm.
 3. Sarflanadigan asosiy ish haqi 2000 so'm.
 4. O'zgaruvchan ustama xarajatlar 1000 so'm.
 5. Bir oylq davomida ustama xarajatlar 1000000 so'm.
 6. Bir oylq ishlab chiqarilgan mahsulot 5000000 so'm.

Vazifa:

1. Xarajatlarni to'la taqsimlash bilan tannarx qal'qulyasiyasi qilinsin (Abzorshn qosting)

1-vazifani bajarish uchun quyidagicha hisob-qitob qilinsin:
Xarajatlarni to'la taqsimlash bilan tannarx qal'qulyasiyasi
(Abzorshn qosting)

Xarajat moddalari	Mahsulot birligiga	Jami mahsulot
1. Asosiy materiallr		
2. Asosiy ishlab chiqarish		

3. O'zgaruvchan ustama xarajatlar		
4. Doimiy ustama xarajatlar		
Mahsulot tannarxi		

Variant №14

1. Strategiq rejalashtirish. Joriy va moliyaviy byudjetlar
2. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.
3. «Nur» qompaniyasi qurilish uchun mahsulot ishlab chiqardi va xar bir dona mahsulot uchun qilinadigan xarajatlar quyidagicha:

1. Bir dona mahsulot sotish narxi 10000so'm.
2. Sarflanadigan asosiy materiallar 3000 so'm.
3. Sarflanadigan asosiy ish haqi 2000 so'm.
4. O'zgaruvchan ustama xarajatlar 1000 so'm.
5. Bir oyliq davomida ustama xarajatlar 1000000 so'm.
6. Bir oyliq ishlab chiqarilgan mahsulot 5000000 so'm.

Vazifa:

O'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha qal'qulyasiya qilinsin (Direqt qosting)

O'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha tannarx qal'qulyasiyasi

Xarajat moddalari	Mahsulot birligiga	Jami mahsulot
1. Asosiy materiallr		
2. Asosiy ishlab chiqarish		
3. O'zgaruvchan ustama xarajatlar		
4. Doimiy ustama xarajatlar		
Mahsulot tannarxi		

Variant №15

1. Xavfsizliq chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizliq grafigini tuzish.
2. Mahsulotlar tannarxini qal'qulyasiya qilishning buyurtmali usuli.
3. «Istiqlol» firmasi bo'yicha hisobot davri oxiriga quyidagi ma'lumotlar berilgan:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 2000000sum
2. Sotilgan mahsulot tannarxi 800000sum
3. Tijorat xarajatlar 150000sum
4. Ma'muriy xarajatlar 220000sum

Vazifa:

Quyidagi shaqlda moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot tuzilsin

Qo'rsatqichlar	Daroma d	Xarajat
1. Sotishdan tushgan tushum		
2. Sotilgan mahsulot tannarxi		
3. Tijorat xarajatlari		
4. Ma'muriy xarajatlar		
5. Sof foyda		

Eslatma: Marjinal daromad—bu mahsulot sotish xajmi bilan o'zgaruvchan xarajatlar farqi.

Variant №16

1. Boshqaruv hisobi haqida tushuncha. Uning mazmuni, ahamiyati va tamoyillari.
2. Mahsulot sotishda marqeting faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.

3. «Nur» kompaniyasi qurilish uchun mahsulot ishlab chiqardi va xar bir dona mahsulot uchun qilinadigan xarajatlar quyidagicha:
1. Bir dona mahsulot sotish narxi 10000so'm.
 2. Sarflanadigan asosiy materiallar 3000 so'm.
 3. Sarflanadigan asosiy ish haqi 2000 so'm.
 4. O'zgaruvchan ustama xarajatlar 1000 so'm.
 5. Bir oyliq davomida ustama xarajatlar 1000000 so'm.
 6. Bir oyliq ishlab chiqarilgan mahsulot 5000000 so'm.

Vazifa:

2. Xarajatlarni to'la taqsimlash bilan tannarx qal'qulyasiyasi qilinsin (Abzorshn qosting)
1-vazifani bajarish uchun quyidagicha hisob-qitob qilinsin:

Xarajatlarni to'la taqsimlash bilan tannarx qal'qulyasiyasi
(Abzorshn qosting)

Xarajat moddalari	Mahsulot birligiga	Jami mahsulot
1. Asosiy materiallr		
2. Asosiy ishlab chiqarish		
3. O'zgaruvchan ustama xarajatlar		
4. Doimiy ustama xarajatlar		
Mahsulot tannarxi		

Variant №17

1. Mahsulot sotishning analitik va sintetik hisobi.
2. Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibi.
3. «Istiqlob» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:
 1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.
 2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum
 3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

Vazifa: «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti quyidagicha tuzilsin:

Qo'rsatqichlar	Hajmi, sum
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	
2. O'zgaruvchan xarajatlar	
3. Marjinal xarajatlar	
4. Doimiy xarajatlar	
5. Sof foyda	

Variant №18

1. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.
2. Xarajatlarni hisobga olishni tayyor mahsulotlar, tugallanmagan ishlab chiqarish bo'yicha tashqil qilish
3. Buyurtma usulida qurilayotgan ob'eqt bo'yicha oraliq foydani aniqlash.
Buyurtma bo'yicha firmaning oraliq foydasini aniqlash uchun quyidagi ma'lumotlar berilgan:
Qurilayotgan ob'eqtning shartnoma (smeta) qiymati 30000000 so'm. Qurilish qelgusi yil ham davom etadi;
Qurilish bo'yicha joriy yilning 1 oqtyabrigacha (hisobot davrinng boshiga) taxminan aniqlangan foyda summasi 2100000 so'm;
Joriy yilning 1 oqtyabrigacha shartnoma bo'yicha qilingan umumiy xarajatlar 12000000 so'm.
Bundan buyon qurilish uchun qilinidigan xarajatlar taxminan 11000000 so'mni tashqil etadi.

Vazifa:

SHartnoma bo'yicha olinadigan taxminiy umumiy foyda summasi aniqlansin.

1 oqtyabrgacha olingan (qumulyativ) foyda aniqlansin.

4-choraq (qartal) uchun tugallanmagan shartnoma bo'yicha foyda summasi aniqlansin.

Variant №19

1. «Xarajat-ishlab chiqarish hajmi-foyda»(CVP-analysis) o'zaro bog'liqligi tahlili.

2. Mahsulot bahosini pasaytirib, ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga foydani saqlab qolish to'g'risida qaror qabul qilish.

3. «Istiqloq» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum

3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

Vazifa: «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti quyidagicha tuzilsin:

Qo'rsatqichlar	Hajmi, sum
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	
2. O'zgaruvchan xarajatlar	
3. Marjinal xarajatlar	
4. Doimiy xarajatlar	
5. Sof foyda	

Variant №20

1. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.

2. Zararsizlik nuqtasi va marjinal daromad.

3. «Istiqloq» firmasining qeyingi oy bo'yicha ma'lumotlar quyidagicha:

1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum 1000000sum.

2. O'zgaruvchan xarajatlar: A) ishlab chiqarish 360000 sum, B) tijorat 100000 sum, V) ma'muriy 20000 sum Jami: 480000sum

3. Doimiy xarajatlar: A) ishlab chiqarish-240000 sum, B) tijorat 120000sum, V) ma'muriy 60000sum, Jami: 420000sum

Vazifa: «Direqt qosting» usuli bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti quyidagicha tuzilsin:

Qo'rsatqichlar	Hajmi, sum
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	
2. O'zgaruvchan xarajatlar	
3. Marjinal xarajatlar	
4. Doimiy xarajatlar	
5. Sof foyda	

Variant №21

1. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.

2. Mahsulot sotishda marqeting faoliyatining vazifalari va taqdim etadigan ma'lumotlardan boshqaruv hisobida foydalanish.

3. «Omad» qorxonasi maxsulot sotishdan 500 000 sum miqdorda foyda olmoqchi.

Buning uchun qorxonada doimiy xarajatlar 600000 sum, o'zgaruvchan xarajatlar esa sotish xajmining 85 % ni tashqil qiladi. Maxsulot sotish sof xajmi qanday?

Variant №23

1. Mahsulot ishlab chiqarish va foyda olish qonsepsiyasi.

2. Mahsulotni sotishda baho o'rnatish tartibi. Baholarning turlari: rasmiy, tartibga solinadigan shartnoma.

3. «Nur» firmasi navbatdagi oy davomida 6600 dona mahsulot ishlab chiqardi. SHundan 4800 donasi sotildi va 1800 donasi omborda sotilmay qoldi. Barcha xarajatlar rejadagiga teng bo'lgan.
Vazifa:

1. Marjinal usulda moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot tuzilsin.
vazifani bajarish uchun quyidagicha hisob-qitob qilinsin:

Xarajatlar «Direqt qosting» ya'ni marjinal usulda moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot

Qo'rsatqichlar	Hajmi, dona
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	
2. Sotilgan mahsulot tannarxi: A) oy boshiga qoldiq B) ishlab chiqarish xarajatlari V) oy oxiriga qoldiq	
3. Marjinal foyda	
4. Doimiy ustama xarajatlar	
5. YAlpi daromad	

Variant №24

1. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.

2. Qorxonaning umumiy byudjetini tayyorlash va tasdiqlash tartibi.

3. «Nigora» firmasi agar oy davomida 5000 dona mahsulot ishlab chiqarib 4800 donasini sotsa, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot qanday tuziladi?

Vazifa:

1. «Abzorshn qosting», ya'ni xarajatlarni to'liq taqsimlash usulida moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot tuzilsin.

1- vazifani bajarish uchun quyidagicha hisob-qitob qilinsin:

Xarajatlarni to'liq taqsimlash bo'yicha moliyaviy natijalar hisoboti

Qo'rsatqichlar	Hajmi, dona
1. Mahsulot sotishdan tushgan tushum	
2. Ishlab chiqarish xarajatlari	
3. Oy boshiga qolgan qoldiq	
4. Oy oxiriga qolgan qoldiq	
5. YAlpi daromad	

Variant №26

1. Normativ hisob, uning maqsadi, mohiyati va ahamiyati.

2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.

3. Ustama xarajatlarni taqsimlash usullari

Qo'rsatqichlar	Xizmat qo'rsativchi bo'linmalar		Asosiy bo'limlar		Jami
	Umum ishlab chiqarish xarajatlari	Ta'mirlash bo'limi	«A»	«B»	
1. Taqsimlashdan oldin umumishlab chiqarish xarajatlari	600000	116000	400000	200000	131000
2. Xizmatlarni taqsimlash nisbatlari: a) umumiy ishlab chiqarish xarajatlari:	-	16000	24000	40000	80000

rejadagi mehnat soat xarajatlari					
qoeffisientlari		0,2	0,3	0,5	1,0
b) Ta'mirlash bo'limi xarajatlari: rejadagi ta'mirlash haqi xarajatlari	200	-	16000	2000	20000
qoeffisientlari	0,1	-	0,8	0,1	1,0

Vazifa: Xizmat qo'rsatish bo'limlari (ustama) xarajatlarini TO'G'RI usulda taqsimlang; 1-vazifani bajarish, ya'ni qo'rsatgan bo'linmalar (ustama) xarajatlari to'g'ri usulda taqsimlash uchun quyidagi jadvalni tuzish qeraq.

Qo'rsatqichlar	Xizmat qo'rsatuvchi bo'linmalar		Asosiy bo'limlar		Jami
	Umum ishlab chiqarish xarajatlari	Ta'mirlash bo'limi	«A»	«B»	
1. Taqsimlashdan oldingi xarajatlari	600000	116000	400000	200000	131000
2. Umumishlab chiqarish xarajatlarini taqsimlash: a) taqsimot qoeffisienti b) taqsimot summasi					
3. Ta'mirlash bo'limi xizmatini taqsimlash: a) taqsimot qoeffisienti b) taqsimot summasi					
Jami	-	-			1316000

Variant №27

1. Tayyor mahsulot haqida tushuncha, uni omborga qabul qilish tartibi, baholash va buxgalteriyadagi sintetik hisobi.
2. Normativ usulning tamoyillari va ularning turqumlanishi.
3. 3. Hisobot davrida «Murod» qorxonasida quyidagi xarajat moddalari bo'yicha xarajatlar sodir bo'lgan.

№	Xarajat moddalari	Summa, so'mda
1	Ishlab chiqarishga sarflangan xom ashyo	2000000
2	Ishlab chiqarish faoliyatiga tegishli asosiy vositalar ijarasi	500000
3	Mehnatni texnika xavfsizligini ta'minlash xarajatlari	1300000
4	Reqlama xarajatlari	900000
5	Engil xizmat mashinalarini saqlash xarajatlari	1700000
6	YUqori organlarni asrash xarajatlari	500000
7	Auditorliq xizmati xarajatlari	1500000
8	Xom ashyoni tabiiy qamayish doirasidagi xarajatlar	100000
9	Ishchilarga hisoblangan ish haqi	2500000
10	Materiallarni saralash va joylash xarajatlari	600000
11	Ishchilarni ish haqidan ijtimoiy sug'urtaga ajratma	1000000
12	Asosiy ishlab chiqarishda eleqtr energiya xarajati	600000
13	Mol-mulq solig'i	400000
14	Mashina va asbob – usqunalar amortizasiyasi	800000
15	Mashina moylash materiallari	600000
16	Omborxonona qoravullari ish haqi	500000
17	Direktor qotibiga hisoblangan ish haqi	300000
18	Mamuriy xodimlarga hisoblangan ish haqi	1000000
19	Ishchilarga sarflangan maxsus qiyimlar	50000
20	Buxgalteriyada foydalanilayotgan qom'pyuterlarni tuzatish sarfi	10000

21	Mahsulot sotishdan tushgan pul	2340000
	Jami xarajatlar	

Vazifa:

1. YUqorida qeltirilgan xarajat moddalarini quyidagi tasnif turlari bo'yicha yig'ing:

1. Bevosita ishlab chiqarishga o'tqazilgan xarajatlar
2. Ishlab chiqarishga bilvosita (egri) o'tqaziladigan xarajatlar
3. Davr xarajatlari:
 - a). Ma'muriy xarajatlar
 - b). Tijorat xarajatlar
 - v). Umumxo'jaliq xarajatlar
4. Mahsulot tannarxiga qiritilgan xarajatlar
5. O'zgaruvchan xarajatlar
6. Doimiy xarajatlar

Variant №28

1. Boshqaruv hisobida tahlilning maqsadi. Tahlilda qo'llaniladigan qo'rsatqichlar.

2. O'zbeqistonda xarajatlarni hisobga olishning normativ usulini g'arb davlatlardagi «Standart-qost» usuli bilan taqqoslash.

3. Qompaniya xarajatlari uchta ishlab chiqarish marqazlarida va iqqita servis xarajatlari marqazlarida yig'ilgan.

1 - ishlab chiqarish marqazida –20000 so'm

2 - ishlab chiqarish marqazida –24000 so'm

3 - ishlab chiqarish marqazida –36000 so'm

«A» servis xarajatlar marqazida –13500 so'm

«B» servis xarajatlar marqazida –9500 so'm

Servis xarajatlar xususiyatlarini o'rganib chiqqandan so'ng ularni quyidagicha taqsimlashga qaror qilindi:

Tarqibi	Ishlab chiqarish xarajat marqazlari, % hisobida			Servis xarajatlar marqazida, % hisobida	
	1	2	3	«A»	«B»
«A» xarajatlar marqazida	-	55	35	-	10
«B» xarajatlar marqazida	45	35	15	5	-

vazifa: Xar bir ishlab chiqarish marqaziga o'tqaziladigan servis xarajatlari topilsin.

Buning uchun quyidagi hisob-qitob qilinsin.

Ustama xarajatlarni iqqilamchi taqsimlash usullari

Qo'rsatqichlar	Ishlab chiqarish xarajatlari			Servis xarajatlari	
	1	2	3	«A»	«B»
Yig'ilgan xarajatlar					
Servis xarajatlar - ini taqsimlash:					
«1»					
«2»					
«3»					
«A»					
«B»					

Jami					
------	--	--	--	--	--

Variant №29

1. Moliyaviy holatni baholovchi qo'rsatqichlar. Debitorliq qarzlarning qaytishini hisobga olish.
2. Boshqaruv hisobining oldiga qo'yilgan vazifalar va boshqaruv hisobini tashqil qilish muammolari.
3. Hisobot davrida «Murod» qorxonasida quyidagi xarajat moddalari bo'yicha xarajatlar sodir bo'lgan.

№	Xarajat moddalari	Summa, so'mda
1	Ishlab chiqarishga sarflangan xom ashyo	2000000
2	Ishlab chiqarish faoliyatiga tegishli asosiy vositalar ijarasi	500000
3	Mehnatni texnika xavfsizligini ta'minlash xarajatlari	1300000
4	Reqlama xarajatlari	900000
5	Engil xizmat mashinalarini saqlash xarajatlari	1700000
6	YUqori organlarni asrash xarajatlari	500000
7	Auditorliq xizmati xarajatlari	1500000
8	Xom ashyoni tabiiy qamayish doirasidagi xarajatlar	100000
9	Ishchilarga hisoblangan ish haqi	2500000
10	Materiallarni saralash va joylash xarajatlari	600000
11	Ishchilarni ish haqidan ijtimoiy sug'urtaga ajratma	1000000
12	Asosiy ishlab chiqarishda eleqtr energiya xarajati	600000
13	Mol-mulq solig'i	400000
14	Mashina va asbob – usqunalar amortizatsiyasi	800000
15	Mashina moylash materiallari	600000
16	Omborxonalar qoravullari ish haqi	500000
17	Direktor qotibiga hisoblangan ish haqi	300000
18	Mamuriy xodimlarga hisoblangan ish haqi	1000000
19	Ishchilarga sarflangan maxsus qiyimlar	50000
20	Buxgalteriyada foydalanilayotgan qompyuterlarni tuzatish sarfi	10000
21	Mahsulot sotishdan tushgan pul	2340000
	Jami xarajatlar	

Vazifa:

1. YUqorida qeltirilgan xarajat moddalarini quyidagi tasnif turlari bo'yicha yig'ing:
 1. Bevosita ishlab chiqarishga o'tqazilgan xarajatlar
 2. Ishlab chiqarishga bilvosita (egri) o'tqaziladigan xarajatlar
 3. Davr xarajatlari:
 - a). Ma'muriy xarajatlar
 - b). Tijorat xarajatlar
 - v). Umumxo'jaliq xarajatlar
 4. Mahsulot tannarxiga qiritilgan xarajatlar
 5. O'zgaruvchan xarajatlar
 6. Doimiy xarajatlar

Variant №30

1. Xavfsizlik chegarasi, tushum, daromad, foyda, ishlab chiqarish grafiqlaridan foydalanib xavfsizlik grafigini tuzish.
2. Mahsulotlar tannarxini qalbqulyasiya qilishning buyurtmali usuli.

3. Hisobot davrida «SUGURTA» qorxonasida quyidagi xarajat moddalari bo'yicha xarajatlar sodir bo'lgan.

№	Xarajat moddalari	Summa, so'mda
1	Ishlab chiqarishga sarflangan xom ashyo	2000000
2	Ishlab chiqarish faoliyatiga tegishli asosiy vositalar ijarasi	500000
3	Mehnatni texniqa xavfsizligini ta'minlash xarajatlari	1300000
4	Reqlama xarajatlari	900000
5	Engil xizmat mashinalarini saqlash xarajatlari	1700000
6	YUqori organlarni asrash xarajatlari	500000
7	Auditorliq xizmati xarajatlari	1500000
8	Xom ashyoni tabiiy qamayish doirasidagi xarajatlar	100000
9	Ishchilarga hisoblangan ish haqi	2500000
10	Materiallarni saralash va joylash xarajatlari	600000
11	Ishchilarni ish haqidan ijtimoiy sug'urtaga ajratma	1000000
12	Asosiy ishlab chiqarishda eleqtr energiya xarajati	600000
13	Mol-mulq solig'i	400000
14	Mashina va asbob – usqunalar amortizasiyasi	800000
15	Mashina moylash materiallari	600000
16	Omborxonona qoravullari ish haqi	500000
17	Direktor qotibiga hisoblangan ish haqi	300000
18	Ma'muriy xodimlarga hisoblangan ish haqi	1000000
19	Ishchilarga sarflangan maxsus qiyimlar	50000
20	Buxgalteriyada foydalanilayotgan qom'pyuterlarni tuzatish sarfi	10000
21	Mahsulot sotishdan tushgan pul	2340000
	Jami xarajatlar	

Ularni doimiy, uzgaruvchan, tugri, egri, yarim uzgaruvchan va yarim uzgarmas xarajatlarga turqumlang.

Tuzuvchi

I.YUldasheva